

תקן חשבונאות מספר 44 (מעודכן 2024)

עלויות אשראי

פברואר 2024

תוכן עניינים

החל מסעיף

תקן חשבונאות מספר 44 (מעודכן 2024)

עלויות אשראי

1	עיקרון מרכזי
2	תחולה
5	הגדרות
8	הכרה
10	עלויות אשראי הראויות להיוון
16	עודף הערך בספרים של הנכס הכשיר על הסכום בר השבה
17	תחילת ההיוון
20	השהיית ההיוון
22	הפסקת ההיוון
26	גילוי
27	הוראות מעבר
29	מועד תחילה
30	ביטול תקנים
31	שינויים בתקני חשבונאות אחרים

תקן חשבונאות מספר 44 (מעודכן 2024)

עלויות אשראי

פברואר 2024

© כל הזכויות שמורות למוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. אין להעתיק, לשכפל, לתרגם, להציג, לפרסם, להפיץ, להוציא לאור או לעשות שימוש מסחרי כלשהו בפרסום זה או בחלק ממנו, בכל דרך שהיא ובכל אמצעי מכני, אלקטרוני או אחר, ללא הסכמה מפורשת בכתב ומראש מאת המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.

תקן זה מובא בסעיפים 1-36. כל הסעיפים בתקן מחייבים באותה מידה. הוראות התקן, המובאות באותיות מודגשות, מייצגות את העקרונות העיקריים של התקן. תקן זה יש לקרוא בהקשר למטרת התקן. תקני החשבונאות וההבהרות המפורסמים על ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות אינם חלים על פריטים לא מהותיים.

מבוא

א. בשנת 1999 פרסם המוסד לתקינה את תקן חשבונאות מספר 3 היוון עלויות אשראי יחד עם תקן חשבונאות מספר 2 הקמת בניינים למכירה ועם תקן חשבונאות מספר 4 עבודות על פי חוזי ביצוע. בכוונת המוסד לתקינה לפרסם בשנת 2022 את תקן חשבונאות מספר 43 הכנסות מחוזים עם לקוחות אשר מבוסס על תקן דיווח כספי בינלאומי 15 ואשר יחליף את תקן חשבונאות מספר 25, תקן חשבונאות מספר 2 הקמת בניינים למכירה ותקן חשבונאות מספר 4 עבודות על פי חוזי ביצוע. בעקבות זאת החליטה הוועדה המקצועית להחליף גם את תקן חשבונאות מספר 3 ולקבוע תקן חדש המבוסס על תקן חשבונאות בינלאומי 23 עלויות אשראי, בהתאמות מסוימות.

תמצית הוראות התקן וההבדלים העיקריים לעומת תקן חשבונאות מספר

3

ב. העיקרון המרכזי של התקן הוא שעלויות אשראי הניתנות לייחוס במישרין לרכישה, להקמה או לייצור של נכס כשיר מהוות חלק מהעלות של אותו נכס ולפיכך יש להוונן לעלות הנכס הכשיר ואילו עלויות אשראי אחרות מוכרות כהוצאה בתקופה שבה הן מתהוות לישות.

ג. ישות יכולה לבחור אם ליישם את התקן על עלויות אשראי שניתן ליחסן במישרין לרכישה, להקמה או לייצור של נכס כשיר הנמדד בשווי הוגן ובהתאם לכך למדוד את השינויים בשווי ההוגן שיזקפו לרווח או הפסד.

ד. התקן מגדיר נכס כשיר כנכס שנדרש פרק זמן מהותי כדי להכין אותו לשימוש המיועד שלו או למכירתו. הגדרה זו דומה להגדרה שנכללה בתקן חשבונאות מספר 3, אך בניגוד לתקן חשבונאות מספר 3 אין הגבלה שהנכס הכשיר יהיה נכס לשימוש עצמי או נכס שנועד למכירה ואשר תקופת הקמתו או הכשרתו החזויה חריגה או עולה על 3 שנים או שההשקעה הכרוכה בהקמתו או בהכשרתו חריגה.

ה. התקן מגדיר עלויות אשראי כריבית ועלויות אחרות שמתהוות לישות בקשר לקבלת כספים (funds) באשראי וקובע כי עלויות אשראי עשויות לכלול הוצאות ריבית שחושבו תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית, ריבית המתייחסת להתחייבויות חכירה שהוכרו, הפרשי הצמדה והפרשי שער (במידה שהם נחשבים כתיאום לעלויות ריבית). ראוי לציין כי בהתאם לתקן חשבונאות מספר 3 כל הפרשי השער שהתהוו היו חלק מעלויות האשראי הראויות להיוון ואילו בהתאם לתקן זה רק הפרשי השער הנחשבים כתיאום לעלויות הריבית יהיו חלק מעלויות האשראי הראויות להיוון.

ו. בהתאם לתקן, אם ישות לוותה כספים במיוחד לצורך השגת נכס כשיר, הסכום של עלויות האשראי הראויות להיוון יקבע לפי עלויות האשראי בפועל אשר התהוו בגין אשראי זה במהלך התקופה, בניכוי כל הכנסה שנבעה מההשקעה הזמנית של אותו אשראי. ראוי לציין כי בהתאם לתקן חשבונאות מספר 3 הכנסה שנבעה מההשקעה הזמנית של אותו אשראי לא נוכתה בחישוב סכום עלויות האשראי הראויות להיוון. בהתאם לתקן, אם ישות לוותה כספים באופן כללי ומשתמשת בהם להשגת נכס כשיר, הסכום של עלויות האשראי הראויות להיוון יקבע על

ידי ייחוס שיעור היוון ליציאות בגין נכס זה. שיעור ההיוון יהיה הממוצע המשוקלל של עלויות האשראי המתאימות לכלל האשראי של הישות שקיים (outstanding) במהלך התקופה. אולם, ישות לא תכלול בחישוב זה עלויות אשראי המתאימות לאשראי שהתקבל במיוחד כדי להשיג נכס כשיר עד שכל הפעולות הדרושות להכנת הנכס לשימוש המיועד או למכירתו הושלמו. הסכום של עלויות האשראי שישות מהוננת במהלך תקופה לא יעלה על הסכום של עלויות האשראי שהתהוו לה באותה תקופה.

ירידת ערך

ז. לעיתים, כתוצאה מהיוון עלויות אשראי לנכס כשיר, הערך בספרים של הנכס הכשיר עשוי להיות גבוה משווי המימוש נטו שלו או מהסכום בר-ההשבה שלו. תקן חשבונאות מספר 26 דורש כי מלאי ימדד לפי עלות או שווי המימוש נטו שלו, כנמוך שבהם. כמו כן, בהתאם לתקן חשבונאות מספר 15 (מעודכן 2009) *ירידת ערך נכסים*, ישות נדרשת לבחון ירידת ערך של נכס על מנת לוודא שהערך בספרים של הנכס אינו עולה על הסכום בר-ההשבה שלו.

מועד תחילת ההיוון

ח. ישות מתחילה להוון עלויות אשראי לנכס כשיר כאשר מתהוות לה יציאות בגין הנכס, מתהוות לה עלויות אשראי והיא מבצעת פעילויות הנדרשות לשם הכנת הנכס לשימוש המיועד או למכירתו.

ט. תקן חשבונאות מספר 3 קבע כי תקופת ההיוון של עלויות אשראי בגין השקעה בקרקע תחל במועד בקשת היתר הבנייה או במועד תחילת עבודות הבנייה, המוקדם מביניהם. לעומת זאת, בהתאם לתקן, מועד תחילת ההיוון עשוי להיות מוקדם יותר אם הישות מבצעת פעילויות הנדרשות לשם הכנת הקרקע לשימושה המיועד או למכירתה (כולל עבודה טכנית ומנהלתית שקודמת לתחילת ההקמה הפיזית, כמו הפעילויות הקשורות להשגת היתרים לפני תחילת ההקמה הפיזית).

מועד הפסקת ההיוון

י. ישות מפסיקה להוון עלויות אשראי כאשר באופן מהותי כל הפעילויות הנדרשות לשם הכנת הנכס הכשיר לשימוש המיועד או למכירתו הושלמו. בדרך כלל, נכס מוכן לשימוש המיועד או למכירתו כאשר ההקמה הפיזית של הנכס הושלמה, אף אם עבודה מנהלתית שגרתית ייתכן שעדיין נמשכת. אולם, נכס עשוי להיות מוכן למכירתו גם לפני שההקמה הפיזית שלו הושלמה. במקרה כזה, ישות מפסיקה להוון עלויות אשראי כאשר הנכס מוכן למכירה.

יא. תקן חשבונאות מספר 3 קבע כי תקופת ההיוון של עלויות האשראי בגין פרויקטים של בנייה למכירה תסתיים עם תחילת ההכרה בהכנסה מהפרויקט. לעומת זאת, בהתאם לתקן, מועד הפסקת ההיוון הוא מוקדם יותר - בעת השגת היתר בניה מאחר שבמועד זה יחידות הבנייה ניתנות למכירה.

יב. כאשר ישות משלימה בחלקים את ההקמה של נכס כשיר, וכל חלק ניתן לשימוש בעוד שההקמה של חלקים אחרים נמשכת, הישות מפסיקה להוון עלויות אשראי על חלק כלשהו כאשר היא משלימה במהות את כל הפעילויות הנדרשות להכנת חלק זה לשימוש המיועד או למכירתו.

השהיית ההיוון

יג. ישות משהה היוון עלויות אשראי במהלך תקופות ממושכות שבהן היא משהה את הפיתוח הפעיל של נכס כשיר.

מועד תחילה והוראות מעבר

יד. התקן המקורי פורסם בחודש אוקטובר 2022 ומועד התחילה המקורי שלו היה 1 בינואר 2024. לאור הצורך בהיערכות נרחבת הנדרשת ליישום התקן והמגבלות המשמעותיות על פעילות התאגידים, בצד מחסור בכוח אדם הנובעים ממלחמת חרבות ברזל החליטה הוועדה המקצועית על דחיית מועד התחילה של התקן בשנה (כלומר, לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2025 או לאחריה). התקן מאפשר יישום מוקדם יותר.

טו. ישות מיישמת תקן מעודכן זה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2025 או לאחריה. יישום מוקדם יותר מותר. אם ישות מיישמת תקן מעודכן זה לתקופה המתחילה לפני 1 בינואר 2025, הישות נותנת גילוי לעובדה זו.

טז. ישות מיישמת תקן זה על עלויות אשראי המתייחסות לנכסים כשירים שקיימים במועד התחילה של תקן זה או במועד מאוחר יותר, בדרך של מכאן ולהבא. ישות רשאית לבחור מועד מוקדם יותר וליישם את התקן לכל עלויות האשראי המתייחסות לנכסים כשירים שקיימים באותו מועד או במועד מאוחר יותר, בדרך של מכאן ולהבא.

תקן חשבונאות מספר 44 (מעודכן 2024)

עלויות אשראי

עיקרון מרכזי

1. עלויות אשראי שניתן ליחסן במישרין לרכישה, להקמה או לייצור של נכס כשיר מהוות חלק מהעלות של אותו נכס. עלויות אשראי אחרות מוכרות כהוצאה.

תחולה

2. ישות תיישם תקן זה בטיפול חשבונאי בעלויות אשראי.
3. התקן אינו דן בעלות בפועל או בעלות הגלומה (imputed) של ההון, לרבות של הון בכורה שאינו מסווג כהתחייבות.
4. ישות אינה נדרשת ליישם את התקן על עלויות אשראי שניתן ליחסן במישרין לרכישה, להקמה או לייצור של:
- (א) נכס כשיר הנמדד בשווי הוגן, לדוגמה נכס ביולוגי שבתחולת תקן חשבונאות מספר 42 חקלאות; או
- (ב) מלאי שמיוצר, או מופק בדרך אחרת, בכמויות גדולות על בסיס חוזר ונשנה.

הגדרות

5. בתקן זה נעשה שימוש במונחים הבאים במשמעות המוגדרת להלן:
- עלויות אשראי (Borrowing costs)** הן ריבית ועלויות אחרות שמתהוות לישות בקשר לקבלת כספים (funds) באשראי.
- נכס כשיר (Qualifying asset)** הוא נכס שנדרש פרק זמן מהותי כדי להכין אותו לשימוש המיועד שלו או למכירתו.
6. עלויות אשראי עשויות לכלול:
- (א) הוצאות ריבית שחושבו תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית כמתואר בתקן חשבונאות מספר 22 מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה;
- (ב) [בוטל]
- (ג) [בוטל]
- (ד) ריבית המתייחסת להתחייבויות חכירה שהוכרו;
- (ה) הפרשי הצמדה הנובעים מאשראי צמוד מדד; וכן

(ו) הפרשי שער הנובעים מאשראי במטבע חוץ, במידה שהם נחשבים כתיאום לעלויות ריבית.

7. בהתאם לנסיבות, נכסים כלשהם מהנכסים הבאים יכולים להיות נכסים כשירים:

(א) מלאי

(ב) מתקני ייצור

(ג) תחנות כוח (power generation)

(ד) נכסים בלתי מוחשיים

(ה) נדל"ן להשקעה

(ו) צמחים מניבים.

נכסים פיננסיים ומלאי שמיוצר, או מופק בדרך אחרת, בפרק זמן קצר, אינם נכסים כשירים. נכסים שבעת רכישתם מוכנים לשימוש המיועד שלהם או למכירתם, אינם נכסים כשירים.

הכרה

8. ישות תהווה עלויות אשראי הניתנות לייחוס במישרין לרכישה, להקמה או לייצור של נכס כשיר כחלק מהעלות של אותו נכס. ישות תכיר בעלויות אשראי אחרות כהוצאה בתקופה שבה הן מתהוות לישות.

9. עלויות אשראי הניתנות לייחוס במישרין לרכישה, להקמה או לייצור של נכס כשיר נכללות בעלות של אותו נכס. עלויות אשראי כאלה מהוות כחלק מהעלות של הנכס כאשר צפוי שכתוצאה מהן ינבעו הטבות כלכליות עתידיות לישות והעלויות ניתנות למדידה באופן מהימן.

עלויות אשראי הראויות להיוון

10. עלויות האשראי שניתן לייחסן במישרין לרכישה, להקמה או לייצור של נכס כשיר הן אותן עלויות אשראי אשר היו נמנעות אילו היציאה בגין הנכס הכשיר לא היתה מבוצעת. כאשר ישות לווה כספים במיוחד כדי להשיג נכס כשיר מסוים, עלויות האשראי שקשורות במישרין לנכס הכשיר הזה ניתנות לזיהוי בנקל.

11. יתכן שיהיה קשה לזהות קשר ישיר בין אשראי מסוים לבין נכס כשיר ולקבוע את האשראי שאחרת היה ניתן להימנע מקבלתו. קושי זה מתעורר, לדוגמה, כאשר פעילות המימון של ישות מתואמת (co-ordinated) באופן מרכזי. קשיים עלולים להתעורר גם כאשר קבוצה משתמשת במגוון של מכשירי חוב כדי ללוות כספים בשיעורי ריבית שונים, ומלווה את הכספים האלה לפי בסיסים שונים לישויות אחרות בקבוצה. כתוצאה מכך, קביעת הסכום של עלויות האשראי שניתן לייחס במישרין לרכישה של נכס כשיר, היא קשה ונדרשת הפעלה של שיקול דעת.

12. במידה שישות לווה כספים במיוחד לצורך השגת נכס כשיר, הישות תקבע את הסכום של עלויות האשראי הראויות להיוון לפי עלויות האשראי בפועל אשר התהוו בגין אשראי זה במהלך התקופה, בניכוי כל הכנסה שנבעה מההשקעה הזמנית של אותו אשראי.

13. הסדרי המימון לגבי נכס כשיר יכולים לגרום לכך שישות תקבל כספים באשראי ויתהוו לה עלויות אשראי קשורות לפני שכל הכספים או חלקם שימשו ליציאות בגין הנכס הכשיר. בנסיבות אלה, לעתים קרובות, הכספים מושקעים באופן זמני עד למועד שבו הם יישמשו ליציאה בגין הנכס הכשיר. כדי לקבוע את הסכום של עלויות האשראי הראויות להיוון במהלך תקופה, כל הכנסה מהשקעות כספים אלה מנוכה מעלויות האשראי שהתהוו.

14. במידה שישות לווה כספים באופן כללי ומשתמשת בהם להשגת נכס כשיר, הישות תקבע את הסכום של עלויות האשראי הראויות להיוון על ידי ייחוס שיעור היוון ליציאות בגין נכס זה. שיעור ההיוון יהיה הממוצע המשוקלל של עלויות האשראי המתאימות לכלל האשראי של הישות שקיים (outstanding) במהלך התקופה. אולם, ישות לא תכלול בחישוב זה עלויות אשראי המתאימות לאשראי שהתקבל במיוחד כדי להשיג נכס כשיר עד שכל הפעולות הדרושות להכנת הנכס לשימוש המיועד או למכירתו הושלמו. הסכום של עלויות האשראי שישות מהוונת במהלך תקופה לא יעלה על הסכום של עלויות האשראי שהתהוו לה באותה תקופה.

15. בנסיבות מסוימות, ראוי לכלול את כל האשראים של החברה האם ושל חברות הבנות שלה בחישוב ממוצע משוקלל של עלויות האשראי; בנסיבות אחרות, ראוי שכל חברה בת תשתמש בממוצע משוקלל של עלויות האשראי שהתהוו בגין האשראי שלה.

עודף הערך בספרים של הנכס הכשיר על הסכום בר ההשבה

16. כאשר הערך בספרים או העלות הסופית החזויה של הנכס הכשיר עולה על הסכום בר ההשבה שלו או על שווי המימוש נטו שלו, הערך בספרים מופחת (written down), או נמחק (written off), בהתאם לדרישות של תקני חשבונאות אחרים. בנסיבות מסוימות, הסכום של הורדת הערך או המחיקה מוחזר (written back) בהתאם לתקנים האחרים האלה.

תחילת ההיוון

17. ישות תתחיל להוון עלויות אשראי כחלק מעלותו של נכס כשיר במועד תחילת ההיוון. מועד תחילת ההיוון הוא המועד שבו ישות מקיימת לראשונה את כל התנאים הבאים:

(א) מתהוות לה יציאות בגין הנכס;

(ב) מתהוות לה עלויות אשראי; וכן

(ג) היא מבצעת פעילויות הנדרשות לשם הכנת הנכס לשימוש המיועד או למכירתו.

18. יציאות בגין נכס כשיר כוללות רק אותן יציאות שהביאו לתשלומי מזומנים, להעברות נכסים אחרים או לנטילת התחייבויות נושאות ריבית. מיציאות אלה יש להפחית תשלומים כלשהם שהתקבלו במהלך התקדמות העבודה ומענקים שהתקבלו בקשר לנכס. הערך בספרים הממוצע של הנכס במהלך תקופה, כולל עלויות אשראי שהונו לפני כן, הוא בדרך כלל קירוב סביר ליציאות שאליהן יש לייחס את שיעור ההיוון באותה תקופה.

19. הפעילויות שנדרשות לשם הכנת הנכס לשימוש המיועד או למכירתו כוללות פעילויות נוספות מעבר להקמה הפיזית של הנכס. הן כוללות עבודה טכנית ומנהלתית שקודמות לתחילת ההקמה הפיזית, כמו הפעילויות הקשורות להשגת היתרים לפני תחילת ההקמה הפיזית. אולם, פעילויות אלה אינן כוללות את ההחזקה של נכס כאשר כלל לא מבוצע ייצור או פיתוח שמשנה את מצבו של הנכס. לדוגמה, עלויות אשראי המתהוות כאשר הקרקע היא בפיתוח מהוונות בתקופה שבה מבוצעות הפעילויות שקשורות לפיתוח. אולם, עלויות אשראי המתהוות כאשר קרקע שנרכשה למטרת בנייה מוחזקת ללא פעילות פיתוח קשורה כלשהי, אינן כשירות להיוון.

השהיית ההיוון

20. ישות תשהה היוון עלויות אשראי במהלך תקופות ממושכות שבהן היא משהה את הפיתוח הפעיל של נכס כשיר.

21. עלויות אשראי עשויות להתהוות לישות במהלך תקופה ממושכת שבה היא משהה את הפעילויות שנדרשות לשם הכנת נכס לשימוש המיועד או למכירתו. עלויות כאלה הן עלויות החזקת נכסים שהושלמו בחלקם ואינן כשירות להיוון. אולם, ישות בדרך כלל לא תשהה היוון עלויות אשראי בתקופה שבה היא מבצעת עבודה טכנית ומנהלתית מהותית. ישות גם לא תשהה היוון עלויות אשראי כאשר עיכוב זמני הוא חלק הכרחי מתהליך הכנת הנכס לשימוש המיועד או למכירתו. לדוגמה, ההיוון נמשך במהלך התקופה הממושכת שבה מפלסי

מים גבוהים מעכבים בנייה של גשר, אם מפלסי מים גבוהים נפוצים במהלך תקופת ההקמה באזור הגיאוגרפי הנדון.

הפסקת ההיוון

22. ישות תפסיק להוון עלויות אשראי כאשר באופן מהותי כל הפעילויות הנדרשות לשם הכנת הנכס הכשיר לשימושו המיועד או למכירתו הושלמו.

23. בדרך כלל, נכס מוכן לשימושו המיועד או למכירתו כאשר ההקמה הפיזית של הנכס הושלמה, אף אם עבודה מנהלתית שגרתית ייתכן שעדיין נמשכת. אם נותרו שינויים מזעריים בלבד, כגון עיצוב (decoration) של מבנה לפי המפרט של הרוכש או של המשתמש, הדבר מצביע על כך שבמהות כל הפעילויות הושלמו.

23א. נכס עשוי להיות מוכן למכירתו גם לפני שההקמה הפיזית שלו הושלמה. לדוגמה, יחידות בנייה (הכוללות קרקע ומבנה) ניתנות למכירה בשלב מוקדם יותר והן למעשה מוכנות למכירה ממועד קבלת היתר הבנייה. לפיכך, ישות המקימה יחידות בנייה למכירה תפסיק היוון עלויות אשראי כאשר הנכס הכשיר (יחידות הבנייה) מוכן למכירתו.

24. כאשר ישות משלימה בחלקים את ההקמה של נכס כשיר, וכל חלק ניתן לשימוש בעוד שההקמה של חלקים אחרים נמשכת, הישות תפסיק להוון עלויות אשראי על חלק כלשהו כאשר היא משלימה במהות את כל הפעילויות הנדרשות להכנת חלק זה לשימושו המיועד או למכירתו.

25. פארק עסקים המורכב ממספר בניינים, אשר כל אחד מהם ניתן לשימוש בנפרד, הוא דוגמה לנכס כשיר, שכל חלק שלו ניתן לשימוש בעוד שההקמה של חלקים אחרים נמשכת. דוגמה לנכס כשיר שצריך להיות מושלם לפני שניתן יהיה להשתמש בחלק כלשהו היא מפעל תעשייתי הכולל מספר תהליכים המבוצעים בזה אחר זה (in sequence) בחלקים שונים של המפעל באותו האתר, כגון מפעל לייצור פלדה.

גילוי

26. ישות תיתן גילוי לפרטים הבאים:

(א) סכום עלויות האשראי שהונו במהלך התקופה; וכן

(ב) שיעור ההיוון ששימש לקביעת סכום עלויות האשראי הראויות להיוון.

הוראות מעבר

27. ישות תיישם תקן זה על עלויות אשראי המתייחסות לנכסים כשירים שקיימים במועד התחילה של תקן זה או במועד מאוחר יותר, בדרך של מכאן ולהבא.

28. אולם, ישות רשאית לבחור בכל מועד שקודם למועד התחילה של תקן זה וליישם את התקן על עלויות אשראי המתייחסות לכל הנכסים הכשירים שקיימים באותו מועד או במועד מאוחר יותר, בדרך של מכאן ולהבא.

מועד תחילה

29. ישות תיישם תקן זה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2025 או לאחוריו. יישום מוקדם יותר מותר. אם ישות מיישמת תקן זה לתקופה המתחילה לפני 1 בינואר 2025, עליה לתת גילוי לעובדה זו.

ביטול תקנים

30. תקן מעודכן זה מחליף את:

(א) תקן חשבונאות מספר 44 עלויות אשראי שפורסם באוקטובר 2022.

(ב) תקן חשבונאות מספר 3 היוון עלויות אשראי.

שינויים בתקני חשבונאות אחרים

31. תיקונים לתקן חשבונאות מספר 18 (מעודכן) דיווח כספי על ידי בתי חולים ציבוריים וקופות חולים:

(א) יוסף סעיף 157 כלהלן:

157. תקן חשבונאות מספר 44 עלויות אשראי, תיקן את סעיף 36 להנחיות היישום. ישות תיישם תיקונים אלה כאשר היא מיישמת את תקן חשבונאות מספר 44.

(ב) סעיף 36 להנחיות היישום יתוקן כלהלן:

36. ניתן להוון, בהתאם לסעיף 35 להנחיות היישום, אך ורק את העלויות הבאות:

(א) רכישת שירותים וחומרים, המהווים הוצאות ישירות של פיתוח תוכנת מחשב,

(ב) הוצאות שכר ונלוות של עובדים, המועסקים ישירות בפיתוח תוכנת מחשב, וכן

(ג) עלויות אשראי, בהתאם לתקן חשבונאות מספר 3 היוון עלויות אשראי לתקן חשבונאות מספר 44 עלויות אשראי.

32. סעיף 23 לתקן חשבונאות מספר 23 הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה יתוקן כלהלן:

23. הריבית על ההלוואה, המחושבת בשיטת הריבית האפקטיבית, תיזקף מדי תקופה כהכנסות מימון או כהוצאות מימון לרווח או להפסד, למעט ריבית המטופלת בהתאם לתקן חשבונאות מספר 3 היוון עלויות אשראי לתקן חשבונאות מספר 44 עלויות אשראי.

33. סעיף 17 לתקן חשבונאות מספר 26 מלאי יתוקן כלהלן:

17. תקן חשבונאות מספר 3 היוון עלויות אשראי לתקן חשבונאות מספר 44 עלויות אשראי מזהה מצבים מסוימים בהם עלויות אשראי נכללות בעלות המלאי.

34. תיקונים לתקן חשבונאות מספר 27, רכוש קבוע:

(א) סעיף 22 יתוקן כלהלן:

22. העלות של נכס בהקמה עצמית נקבעת באמצעות שימוש באותם עקרונות, כמו לגבי נכס שנרכש. אם ישות מייצרת נכסים דומים למכירה במהלך העסקים הרגיל, העלות של הנכס, בדרך כלל, זהה לעלות של הקמת נכס למכירה (ראה תקן חשבונאות מספר 26). לכן, רווחים פנימיים כלשהם מבוטלים בחישוב עלויות כאלה. באופן דומה, העלות של סכומים חריגים של בזבז חומרים, עבודה, או מקורות אחרים שהתהוו בהקמה עצמית של נכס אינה נכללת בעלות הנכס. תקן חשבונאות מספר 3 היוון עלויות אשראי לתקן חשבונאות מספר 44 עלויות אשראי קובע קריטריונים להכרה בעלויות אשראי כרכיב של הערך בספרים של פריט רכוש קבוע בהקמה עצמית.

(ב) סעיף 23 יתוקן כלהלן:

23. (א) העלות של פריט רכוש קבוע היא הסכום שווה ערך למחיר במזומן במועד ההכרה. אם תשלום נדחה מעבר לתנאי אשראי רגילים, ההפרש בין הסכום שווה ערך למחיר במזומן לבין סך התשלום מוכר כריבית במשך תקופת האשראי.

(ב) ~~תקן חשבונאות מספר 3, היגון עלויות אשראי, תקן חשבונאות מספר 44, עלויות אשראי~~ מזהה מצבים מסוימים בהם עלויות אשראי נכללות בערך בספרים של נכס כשיר.

35. תיקונים לתקן חשבונאות מספר 30, נכסים בלתי מוחשיים:

(א) סעיף 32 יתוקן כלהלן:

32. (א) אם תשלום עבור נכס בלתי מוחשי נדחה מעבר לתנאי אשראי רגילים, עלות הנכס היא הסכום שווה הערך למחיר במזומן. ההפרש בין סכום זה לבין סך התשלומים מוכר כהוצאת ריבית במהלך תקופת האשראי.

(ב) ~~תקן חשבונאות מספר 3, היגון עלויות אשראי, תקן חשבונאות מספר 44, עלויות אשראי~~ מזהה מצבים מסוימים בהם עלויות אשראי נכללות בערך בספרים של נכס כשיר.

(ב) סעיף 66 יתוקן כלהלן:

66. העלות של נכס בלתי מוחשי, אשר נוצר באופן פנימי, כוללת את כל העלויות שניתן לייחס במישרין, אשר הכרחיות ליצור, לייצר ולהכין את הנכס על מנת שיוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. דוגמאות לעלויות אשר ניתן לייחס במישרין הן:

(א) עלויות של חומרים ושירותים המשמשים או הנצרכים ביצירת הנכס הבלתי מוחשי;

(ב) עלויות של הטבות עובד (כהגדרתן בתקן חשבונאות מספר 39 הטבות עובד) הנובעות מהיצירה של הנכס הבלתי מוחשי;

(ג) תשלומים לרישום זכות משפטית; וכן

(ד) הפחתת פטנטים ורישיונות, המשמשים ליצירת הנכס הבלתי מוחשי.

~~תקן חשבונאות מספר 3, היגון עלויות אשראי, תקן חשבונאות מספר 44, עלויות אשראי~~ מפרט קריטריונים להכרה בעלויות אשראי כמרכיב בעלות של נכס כשיר.

36. תיקונים לתקן חשבונאות מספר 33, הסדרי זיכיון למתן שירות:

(א) סעיף 18 יתוקן כלהלן:

18. במקרים בהם המפעיל מכיר בנכס פיננסי, עלויות אשראי שניתן ליחסן להסדר יוכרו כהוצאה בתקופה שבה הן מתהוות, ואילו במקרים בהם המפעיל מכיר בנכס בלתי מוחשי (זכות לחייב משתמשים בשירות הציבורי), עלויות אשראי שניתן ליחסן במישרין להקמה של נכס כשיר להסדר יהוונו במהלך שלב ההקמה של ההסדר, בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 3 ~~44 היגון עלויות אשראי~~.

(ב) יוסף סעיף 25 ב כלהלן :

25. תקן חשבונאות מספר 44 עלויות אשראי, תיקן את סעיף 18 ואת דוגמה 2 ודוגמה 3. ישות תיישם תיקונים אלה כאשר היא מיישמת את תקן חשבונאות מספר 44.

(ג) בדוגמה 2 במסגרת "הטיפול החשבונאי – הנחה א"י" יתוקן כלהלן :

הטיפול בשירותי הקמה וקביעת מחיר העסקה

...

מאחר שמדובר בנכס כשיר מבוצע היוון עלויות אשראי (שניתן ליחסן במישרין להסדר להקמה של אותו נכס) במהלך תקופת ההקמה (2011-2013) בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 3 44 הייזג עלויות אשראי.

(ד) בדוגמה 3 במסגרת "הטיפול החשבונאי – הנחה א"י" יתוקן כלהלן :

...

מדידה לראשונה של רכיב הנכס הבלתי מוחשי

במהלך תקופת ההקמה של ההסדר החלק של הנכס בגין חוזה של המפעיל שמייצג את זכותו המצטברת לתשלום מעבר לסכום שהובטח על ידי הממשלה עבור שירותי ההקמה מוצג כזכות לקבל רישיון לחייב משתמשים בכביש. מאחר שמדובר בנכס כשיר, מבוצע היוון של חלק יחסי מעלויות האשראי שניתן ליחסן במישרין להקמה של אותו נכס להסדר במהלך תקופת ההקמה (2011-2013) בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 3 44, הייזג עלויות אשראי.

הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

חברי הוועדה

רו"ח דב ספיר - יו"ר הוועדה

רו"ח לילי איילון

פרופסור חיים אסיאג, רו"ח

רו"ח אודי גרינברג

רו"ח יעל גירסי

רו"ח דני ויטאן

רו"ח רוני זוכוביצקי

צוות מקצועי

רו"ח שרון מימון צדיק

משתתפים קבועים

רו"ח שירה אייאש

רו"ח אלי גולדשטיין

רו"ח אבי דויטשמן

רו"ח שאול טבח

רו"ח גיא טביביאן

רו"ח דוד טרגין

רו"ח רונן מנשס

רו"ח אלעד עדיני

רו"ח משה פרץ

רו"ח יוני רובינזון

רו"ח גיל רוזנשטוק

רו"ח שלומי שוב